

Кропивницький фаховий коледж харчування та торгівлі

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні циклової комісії
товарознавства та підприємництва
протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.
Голова циклової комісії

 Наталія ГРІН
(підпис)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК 6 ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля»
Освітньо-професійна програма	«Товарознавство та підприємництво»
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Семестр	БСО, ПЗСО – 2 семестр
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	2/60
Мова викладання	Українська
Розробник	Ірина УШАКОВА-КИРПАЧ, к.е.н., спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач економічних дисциплін
Предмет вивчення навчальної дисципліни	Предметом вивчення навчальної дисципліни є методичні та практичні аспекти розвитку економічних систем, діяльності економічних суб'єктів, спрямованої на ефективне господарювання в умовах обмежених ресурсів з метою задоволення своїх безмежних потреб
Мета навчальної дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» є формування здатності самостійно оцінювати закономірності та тенденції функціонування економіки, розвитку навичок раціональної економічної поведінки учасника ринку
Компетентності, заплановані знання та вміння	Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Товарознавство та підприємництво», а саме: ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі

	знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Спеціальні компетентності: СК 1. Здатність враховувати основні закономірності й сучасні досягнення у підприємницькій та торговельній діяльності. СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.
	У результаті вивчення дисципліни, здобувачі повинні: знати: - економічні категорії, поняття, терміни та визначення; - сутність, структуру та типи економічних систем; - сутність, фактори та закони дії попиту й пропозиції; - зміст економічних законів, закономірності розвитку та функціонування економічних систем; - механізм впливу реклами на поведінку споживачів; - типи, види і форми конкуренції; - основні макроекономічні індикатори соціально-економічного розвитку суспільства. уміти: - досліджувати основні напрямки, методи та інструменти державного регулювання економіки; - визначати роль власності в економічній системі суспільства, розрізняти її економічний та юридичний змісти; - аналізувати механізм прийняття колективних рішень у сфері виробництва суспільних благ; - виявляти специфіку формування різних станів ринкової кон'юнктури; - аналізувати різні співвідношення ринку та держави в координації діяльності економічних суб'єктів; - розрізняти ринкові структури з огляду на ступінь ринкової влади.
Заплановані результати навчання	Програмні результати навчання: РН 1. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України. РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій та торговельній діяльності із професійною метою. РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні й телекомунікаційні технології обміну та поширення професійно спрямованої інформації у сфері підприємницької та торговельної діяльності. РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької та торговельної діяльності. РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва та торгівлі для подальшого використання у практичній діяльності. РН 8. Володіти методами й інструментарієм для підготовки проєктів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.

	PH 17. Визначати основні показники діяльності підприємницьких та торговельних структур для забезпечення їх ефективності.
Зміст дисципліни	Програма навчальної дисципліни Модуль 1. Загальні основи економічної теорії Тема 1. Предмет, функції, види та методи економічної теорії 1. Предмет економічної теорії та її функції. 2. Система економічних знань. 3. Економічні категорії і закони. 4. Методи та види економічних досліджень. Тема 2. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства 1. Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація. Безмежність потреб. 2. Сутність, основні фактори суспільного виробництва, їх взаємодія. 3. Обмеженість ресурсів. 4. Крива виробничих можливостей. 5. Закон зростання потреб та механізм його дії. Тема 3. Економічна система суспільства 1. Економічна система: сутність та структурні елементи. 2. Зміст економічного кругообігу. 3. Ринкова, командна, змішана економіка: принципи організації, схеми кругообігу. 4. Зв'язок економічної ефективності і соціальної справедливості. 5. Економічні реформи в Україні. Тема 4. Економічні відносини власності 1. Економічний зміст відносин власності. 2. Суб'єкти та об'єкти власності. 3. Типи, форми і види власності. 4. Реалізація прав власності. 5. Тенденції розвитку відносин власності у розвинутих демократичних країнах. 6. Особливості розвитку відносин власності в Україні. Модуль II. Товарне виробництво і ринок. Підприємство в ринковій економіці Тема 5. Форми організації суспільного виробництва 1. Товарне виробництво: причини виникнення, сутність, ознаки і роль розвитку суспільства. 2. Товар і його властивості. 3. Альтернативні теорії вартості і ціни. 4. Закон вартості, його сутність і функції. Тема 6. Гроші. Товарно-грошові відносини 1. Сутність грошей. 2. Види грошей за матеріальними носіями. Готівкові та депозитні гроші. Сучасні електронні гроші. 3. Форми міжнародних грошей. Грошова маса та її показники. 4. Суспільна корисність та купівельна спроможність грошей. 5. Суть, причини і види інфляції. 6. Гроші та грошова реформа в Україні. Тема 7. Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва 1. Суть, функції і умови формування ринку. 2. Попит і пропозиція. Ринкова рівновага. Ринкова ціна.

3. Зміст ринкової конкуренції та її роль в організації ринкової економіки.
4. Типи конкуренції.
5. Сутність ринкового саморегулювання: принцип «прихованої руки» ринку.
6. Монополістична конкуренція та монополія.

Тема 8. Структура та інфраструктура ринку

1. Структура ринку.
2. Принципи класифікації ринків.
3. Ринок предметів споживання та ринок виробничих ресурсів.
4. Фінансовий ринок, його складові елементи.
5. Інфраструктура ринку і її роль в регулюванні економічних процесів.

Тема 9. Підприємство і підприємництво

1. Зміст, умови підприємницької діяльності.
2. Підприємство як економічний суб'єкт.
3. Види та форми власності підприємств.
4. Малі, середні та великі підприємства: переваги та обмеження.
5. Структура національної економіки за формами власності та організаційними формами підприємств.

Тема 10. Капітал. Витрати виробництва і прибуток

1. Капітал як економічна категорія товарного виробництва.
2. Витрати виробництва: їх суть та класифікація.
3. Валовий дохід і прибуток підприємства. Норма прибутку.
4. Кругообіг і оборот промислового капіталу.
5. Амортизація.
6. Заробітна плата.

Модуль III. Суспільне відтворення. Світове господарство

Тема 11. Форми суспільного продукту в процесі відтворення

1. Сутність та види суспільного відтворення.
2. Суспільний продукт і його форми.
3. Методи обчислення і показники національного продукту.
4. Кругообіг доходів і витрат в національному господарстві.
5. Національне багатство, його зміст і структура.
6. Суть фінансів, загальнодержавні фінанси.

Тема 12. Економічне зростання і його чинники. Економічні цикли

1. Економічне зростання і економічний розвиток.
2. Типи економічного зростання. Фактори економічного зростання.
3. Циклічність економічного розвитку.
4. Причини і основні характеристики циклічних коливань.
5. Проблеми економічного зростання в різних групах країн та в Україні.
6. Зайнятість населення, безробіття.

Тема 13. Державне регулювання національної економіки

1. Еволюція поглядів на роль держави в економічному житті.
2. Діяльність держави щодо забезпечення економічної рівноваги.
3. Регулююча діяльність держави в соціальній сфері.
4. Межі і перспективи регулюючої діяльності держави.

Тема 14. Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин

1. Світове господарство: поняття, основні етапи розвитку.
2. Основні форми міжнародних економічних відносин.
3. Міжнародна торгівля та її економічні основи.
4. Сутність і форми міжнародного руху капіталів.

	5. Проблеми інтеграції економіки України у світове господарство.		
Міждисциплінарні зв'язки	«Інформатика (інформатика та інформаційні технології)», «Теоретичні основи товарознавства (технології)», «Основи маркетингу», «Логістика», «Комерційна діяльність», «Торговельне підприємництво», «Економіка торговельного підприємства», «Облік, оподаткування та страхування в підприємстві», «Електронна комерція».		
Система оцінювання	Шкала оцінювання: національна та ЄКТС		
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
	90-100	A	відмінно
	82-89	B	добре
	75-81	C	
	68-74	D	задовільно
	60-67	E	
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Інформаційне забезпечення	<i>Базова література</i> 1. Економіка (профільний рівень): підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти / Л. П. Крупська, І. Є. Тимченко, Т. І. Чорна. Х.: Вид-во «Ранок», 2019. 256 с. 2. Економікс. Частина 1: Вступ до економікса. Мікроекономіка: Навчальний посібник [Електронне видання]/ О.В. Баула, Т.М. Вісіна, О.М. Лютак та ін. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2021. 307 с. 3. Економіка: теорія і практика. Підручник/ Галушка З.І., Поченчук Г.М. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2020. 232 с. 4. Економіка і бізнес: підручник / За ред. д.е.н., проф. Л.Г.Мельника, д.е.н., проф. О.І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316с. 5. Економічна теорія: навч. посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І.Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с. 6. Економічна теорія: навч. посібник для студентів спеціальностей 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємство, торгівля та біржова діяльність / За ред. С.І. Архієреєва. Х.: НТУ «ХП», 2020. 230 с. 7. Основи економічної теорії: підручник/ Т.М. Камінська. К.: Медицина, 2018. 232 с. 8. Основи економічної науки / Н. Мацелюх, О. Розум, І.Максименко, М.Теліщук. К.: ЦУЛ, 2019. 324 с. <i>Допоміжна література</i> 1. Макконелл К., Брю С., Флінн Ш.М. Економікс: принципи, проблеми, політика». К.: Знання, 2019. 1026 с. 2. Економічна теорія: підручник. / Горлач М.І., Соколов М.О., Кримов М.І., Лисенко С.Ф. К.: ЦУЛ, 2019. 532 с. 3. Касьяненко Л. М. Економічна теорія: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 224 с.		

4. Аналітична економіка. Макроекономіка і мікроекономіка. Підручник у 2 книгах/ С. Панчишин, П. Островерх, І. Грабінська. Львів: Апріорі, 2019. 647 с.
 5. Економічна теорія: підручник/ М. Соколов, М. Горлач, В.Гущенко та ін. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 532 с.
 6. Мацелюх Н. П., Максименко І. А., Теліщук М. М. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка): навч. посіб. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 456 с.
 7. Семененко В.М. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. 2-ге вид. К.: ЦУЛ, 2019. 426 с.
 8. Аналітична економіка. Макроекономіка і мікроекономіка. Підручник у 2 книгах/ С. Панчишин, П. Островерх, І. Грабінська. Львів: Апріорі, 2019. 647 с.
- Нормативно-правова:*
1. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України № 2275-VIII від 06.02.2018 Дата оновлення: 08.03.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text> (дата звернення: 24.10.2024)
 2. Про оплату праці: Закон України № 108/95-ВР від 24.03.1995. Дата оновлення: 24.08.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 24.10.2024)
 3. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України №236/96-ВР від 07.06.1996. Дата оновлення: 16.10.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 24.10.2024)
- Інформаційні ресурси*
1. Електронні підручники і посібники. URL: <http://nmcbook.com.ua/>
 2. Законодавство України: Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 3. Сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/>